

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלוך ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת אמר

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

וקדשתו, בעל כרחו

לפני כעשרים שנה בתחילת דרכי כמוהל הזומנתי לעשות ברית בבית פרטי בעיר פתח תקוה. בהכנסי הביתה ראיתי מספר שוטרים לבושי מדים בבית, ואחד מהם ניגש אלי ואמר לי מזל טוב! אני האבא, הסתכלתי על שמו שמודבק על החולצה וראיתי ששמו ארז כהן.

כשבדקתי את התינוק ראיתי שהכל בסדר עם התינוק, אמרתי! ברוך השם אפשר לעשות ברית. האבא אמר לאמא שהתינוק בחור כארז, והאמא ממוצא רוסי לא הבינה מה כוונתו, והוא הסביר לה שהתינוק גיבור כמו ארז, ואז שאלתי כמה זמן הנם נשואים, ואמרו לי שהרבנות לא מאשרת את הנישואין שלהם כיון שהוא כהן והאמא גרושה!!!

ברגע הראשון הרגשתי נורא, נמצא לפני בן אחר בן של אהרן הכהן ונתחלל מכהונתו, בברית אומרים קיים את הילד הזה, התינוק יהודי כשר ונעשה כישראל לכל דבר, והנה עומד האבא הכהן שיש לו מצוה בכל רגע לשמור על כהונתו, ונכשל ועובר על האיסור של להתחתן עם גרושה.

ולאחר מחשבה אמרתי: רבנו של עולם הבט וראה, עומד כאן אדם שנאמר עליו הפסוק בפרשתינו, וקדשתו, והכוונה בעל כרחו שצריכים להוכיחו שלא ידור עם גרושה, ואין לי יכולת למחות, ומי יודע בעוד כמה דברים הוא נכשל, ואף על פי כן מקיים מצוה שנצטוו עליה את מצוות הברית, ועוד מביא את משפחתו שישמחו אתו בקיום המצוה, הנה שלך לפניך גאל נא את עם ישראל שהובטח לנו שבזכות הברית נצא מהגלות.

בברכה
המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

איש איש. (כב יח) תניא אמר רבי אלעזר מנין לערל שאין אוכל בתרומה, נאמר תושב ושכיר בפסח, ונאמר תושב ושכיר בתרומה, מה תושב ושכיר האמור בפסח ערל אסור בו אף תושב ושכיר האמור בתרומה ערל אסור בו, רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר איש איש לרבות הערל: (יבמות ע:)

והיה שבעת ימים תחת אמו. (כב כו) ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר, משל למלך שנכנס למדינה, וגזר ואמר כל אכסנאין שיש כאן, לא יראו פני עד שיראו פני המטרונא תחלה כך אמר הקדוש ברוך הוא, לא תביאו לפני קרבן עד שתעבור עליו שבת שאין ז' ימים בלא שבת ואין מילה בלא שבת, הדא הוא דכתיב, ומיום השמיני והלאה ירצה: (ויקרא רבה פרשה כ"ז תנחומא)

טעם להמתין למילה עד שיראה פני המטרונא תחילה, הטעם במשל הזה כי השבת מורה על חדוש העולם והשגחת ה' בשפלים והאמונה בזה צריך שתקדים לכל, ולכן אלה המביאים קרבן ומקטירים ומגישים לשמו הגדול בלי אמונה בחדוש העולם ובהשגחת ה' אמונתו שוא, וזה שאמר כי השבת צריך שתעבור לפני מצות הבאת קרבן ומצות מילה: (יפה תואר על מדרש רבה אמור)

במדרש מיום השמיני והלאה ירצה. אי אפשר לשמונה בלא שבת לקבל פני מטרוניתא תחלה וזה טעם מילה בשמיני...אם נולד ביום השבת אין מלין ביומו אף על פי שיצא עליו שבת, מ"מ כיון שלא היה בכניסת המטרוניתא אין מלין עד שבת הבא, ואם נולד ביום א' אין מלין בשבת הבא אף על פי שיהיה בכניסת שבת מכל מקום עדיין לא יצא עליו שבת, וצריך לומר דתליא בכניסת ויציא שבת, דאין לומר שיעבור עליו כ"ד שעות

של שבת, זה אינו, דהרי נולד בשבת סמוך ליציאת שבת מלין אותו בשחרית לשבת הבא, אלא על כרחיך הקפידא הוא בכניסה ויציאה דוקא זכור ושמור כידוע: (שו"ת חתם סופר חלק א סימן קב)

והיה שבעת ימים תחת אמו. כל מקום שכתוב והיה הכוונה בשמחה, וכאן, מאחר שחפץ ה' שלא יקריב קרבן עד יום השמיני, אם כן יש לאדם לשמוח בזה עצמו שממתין בכל יום עד יום השמיני, וההמתנה צריכה להיות בשמחה, ורק אז נרצה לקרבן ה', וכמו כן יש לפרש שעל ההורים להיות בשמחה ולצפות לקיים את מצות המילה מיום הולדו ועד שזוכים למולו: (מלא העומר)

אמר ר' יצחק, **משפט אדם ומשפט בהמה שוים**, משפט אדם וביום השמיני ימול בשר ערלתו, ומשפט בהמה ומיום השמיני והלאה ירצה, כלומר אם הבאת לפני קרבן ברצון ובטובה הוא קרבני, ואם באונס על כרחיך איני מעלה לך שתקריב לפני אלא אשה לה'. ודכוותה (במדבר כח) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי מאי לאשי אמר להם הקדוש ברוך הוא אם הבאתם ברצון ובטובה הוא קרבני ואם באונס הרי הוא לאשי ואינו לשם: (ויקרא רבה כז תנחומא)

בספר גנזי ישראל פי' את המדרש, דלכאורה יקשה איך יועיל לאדם תשובה וקרבן בהמה על חטא שחטא נגד הקדוש ברוך הוא, אלא על פי הגמרא (סוטה ג.) שאין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות. וזה מהני לו להצדיק שתועיל תשובתו כי לא עשה זאת בדעה מיושבת אלא רוח טועים התעהו מדרך הטוב, והיה אז במדרגת בהמה ולא אדם ועל כן מתכפר לו בקרבן בהמה, מה שאין כן במצוות כדי שלא נאמר שהמצוות בדרגת בהמה על כן צוה לנו הבורא לעשות המצוה הראשונה ביום השמיני ללידתו שאז הוא קטן, ולא יוכל לומר שעשה זאת עם פניה וגם אביו בעת אשר ימול את בנו לא יעשה זאת בפניה או עם גאות, כי לא מל את עצמו רק את בנו, וכידוע שמצוה גוררת מצוה (אבות ד) ועל כן על ידה יוכל האדם להתגבר על יצרו ולעשות גם שאר המצוות בלי פניה צדדית, נמצא שבזכות המצוה הראשונה בחייו של יהודי שהיא מצוות מילה, מושפע על האדם הכח לקיים את כל המצוות שבהמשך חייו לשם שמים וכמו שהמילה בלי פניות וכנ"ל, נמצאנו למדים שאת המצוות יש לנו הכח לקיים רק לה' לבדו, והעוונות הקדוש ברוך הוא ברוב חסדו מחשיב כנעשו על ידי רוח שטות בדרגת בהמה ולכן מתכפר על ידי בהמה, וזה הפירוש משפט אדם ובהמה שווים שיוכל לעשות המצוות כתיקונם:

בפסוק ולא תחללו את שם קדשי. (כב לב) כי הקדוש ברוך הוא חתם שמו יתברך באיש ישראל, וצריכין לשמור זו הנקודה שלא לעשות זה הכח חולין, ובאותן עבירות שחייבין למסור נפשם עליהם בהם תלוי זה השם, וכמו דאיתא דרשע גמור שוכח את שמו שכל השם סר ממנו, ולכן נסמך בכתוב בנקבו שם יומת וסמך ליה ואיש כי יכה כו' נפש אדם וכו'. שבנפש ישראל שורה השם, וכמו שצוה השם יתברך שלא לחלל השבת לפי שבו חתם את שמו וכמו כן באיש ישראל, וזה סמיכות שבת ומועדות אל ולא תחללו. וכתוב אות היא ביני וביניכם. אות ממש משמו יתברך בשבת ובנפש אות ברית קודש: (שפת אמת)

והניף את העמר. (כג יא) וספרתם לכם ממחרת השבת. ראשי תיבות מוהל. במדרש (ויק"ר כח) אמר ר' אבון כו' לעולם אל תהי מצות עומר קלה בעיניך שעל ידי מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען הדא הוא דכתיב (בראשית יז) ונתתי לך ולזרעך אחריד. על מנת ואתה את בריתי תשמור. ואיזה זה מצות העומר, והוא תמוה דמה שייכות יש מצות העומר לבריתי תשמור. אך יש לומר על דרך האמת, דהנה לכאורה יש לדקדק דמצות מילה הוא בזכר ושמירה הוא לשון נוקבא, ואם כן היאך אמר את בריתי תשמור. אך באמת ידוע דמצות מילה מורה על התגלות החסדים והארת שם הוי"ה הקדוש, כמו שמרומז בהפסוק (דברים ל) מי יעלה לנו השמימה. ר"ת מילה וס"ת הוי"ה, רצה לומר שעל ידי כריתות הערלה ופריעה נתגלה החותם הקדוש ומאירים החסדים, אך דמקודם צריך האדם להכין את עצמו לעשות כלי לקבל החסדים והעמר הוא הכלי והמדה, כמו שכתוב (שמות טז) והעמר עשירית האיפה הוא, ועל כן, הכוונה בספירת העומר הוא שצריך ליתן הארה להכלי היינו שמטהרין הגבורות. על ידי שהאדם מטהר מדותיו ומחשבותיו ומצמצם את עצמו מה לעשות ומה שלא לעשות וזהו גבורה, מה שמגבילים הדבר ומעכבין אותו שלא להתפשט, וישראל כשיצאו ממצרים היו צריכין לספור ולעשות כלי שיהיו מוכשרין לקבל התורה וכמו כן באברהם שקיים מצות המילה שזכה להתגלות החסדים ולהארה של שם הוי"ה הקדוש, אך עם כל זה ודאי הוצרך להקדים לברית בחינת שמור, דהוא נוקבא שרמוז על הדין והצימצום, היינו שהכין את עצמו וטיהר את גופו ואיבריו להיות כלי מוכשר לקבל הארה וכנ"ל כמו שאנו מכוונין בכוונת ספירת העומר לקבל אחר כך ברית התורה בחג השבועות, ודא ודא אחת הוא, דעל המילה נכרתו י"ג בריתות. והעמר היה צריך להיות מנופה ב"י"ג נפה (מנחות סו.)... והבן כל זה היטב: (אוהב ישראל)

והנתיבות שלום (מועדים עמוד שט"ז) ביאר שהדימוי עומר למילה, שהתנופה היא לבטל הגשמיות אליו יתברך. **והבאר משה** פירש שהעומר מסמל הכנעה דוגמת המילה, **והברך משה** ביאר הדימוי למילה, שמצות מילה היתה המצוה הראשונה שקיים אברהם אבינו בבחינת מצווה ועושה ועל זה היה לו הרבה נסיונות וכמו כן בני ישראל כשנכנסו לארץ היה להם קשה לקיים מצות העומר ובזכות המסירות נפש של אברהם השפיע כח הקדושה בבני ישראל להתגבר על יצרם ולקיים מצות העומר בכניסתם לארץ:

במדרש **שניתן הארץ לאברהם אבינו בזכות העומר** ואתה את בריתי תשמור. היינו להיות דביקות בשורש, וכמו שדביקות הגוף בשורש על ידי ברית מילה כמו כן דביקות הארץ על ידי העומר שהוא הראשית, וכמו שהמילה נותנת קדושה לכל הגוף כן על ידי התנופה של העומר נשאר קדושה לכל המזון של כל השנה, שיהיה שורה בו קדושה ושלא יתגשמו על ידי האכילה, וזהו הרמז עומר מתיר במדינה שלא יהיו נאסרין ומקושרין בגשמיות לחם הארץ: (שפת אמת ויקרא)

וספרתם לכם ממחרת השבת. (כג טו) ר"ת מוהל, מוהל עם האותיות בגימטריא מילה, לכם. בגימטריא המילה, שצריכין לזכות לספירה של תמימות ושיהיו בני ישראל תמימות וכולם קדושים, שבת נוטריקון שבת ברית תורה, וכשעובר התינוק על שבת ואחר כך נימול באות ברית קודש, מהיום והלאה שואפים ההורים שיתגדל ויניח תפלין, ומהמילה עד להבר מצוה יש שאיפה לתפלין, וזה מיום הביאכם את עמר התנופה. עמר בגימטריא שי, רמז לשי שעל תפלין של ראש וי שעל תפלין של יד, תנופה. אתוון תנו פה, שלבחור בר מצוה יש כח התפלה כדאיתא בזוה"ק (ח"ב צח:) שהכתוב (תהלים ב) בני אתה אני היום ילדתיך. קאי על בחור בר מצוה, ואיתא בשם צדיקים שאצלו יש סיפא דקרא שאל ממני ואתנה. היינו כח של תפלה ביום ההוא: (חיים לכל חי)

ולקחתם לכם ביום הראשון. (כג מ) ופירש המדרש (תנחומא אמור) מהו ראשון הלא ט"ו הוא אלא ראשון לחשבון עונות עיי"ש, לדעתי בסייעתא דשמיא, ראשון לחשבון עונות לתקן חטא אדם הראשון שהיה ראשון לחטא, אילן שאכל אדם הראשון אתרוג היה ולכן ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר. וזה ראשון לחשבון עונות ר"ת ערל, על ידי הסרת הערלה יתגלה החסד תיקון חטא הנחש וזה מבואר בש"ס (פסחים ה) דעל ידי ראשון דארבעה מינים נמתק עשו וזרעו עמלק ימח שמים, שעשו היה ערל שלא מל עצמו, וזה ערל ראשי תיבות, ראשון לחשבון עונות, נמתק עשו שנאמר בו (בראשית כה) ויצא הראשון אדמוני. שאביו יצחק לא מל אותו מפני שהיה אדמוני וכשנעשה גדול לא רצה למול את עצמו: (פרי חיים)

וענף עץ אבות. (כג מ) מנהגן של ישראל תורה היא שנהגו לברך ברכת הבשמים שבמילה על ההדס, אי משום שהצדיקים נקראין הדסין, כדאמרינן (סנהדרין צג) על פסוק והוא עומד בין ההדסים אשר במצולה. ואי נמי משום דהדס מתעביד ביה מצוה דענף עץ אבות שבלולב, וכיון שבמינו מתעביד מצוה בלולב ראוי הוא גם כן שיברכו עליו ברכת הבשמים שבמילה, ולכן גם במוצאי שבת נהגו לברך על ההדס מטעם זה כאשר כתבו הפוסקים: (שו"ת גינת ורדים אורח חיים כלל א יח)

להעלת נר תמיד. (כד ב) אמר רבי חנן, בזכות להעלות נר תמיד. אתם זוכין להקביל נרו של מלך המשיח, מה טעם, (תהלים קלב) שם אצמיח קרן לדוד ערכתני נר למשיחי: (ויקרא רבה פרשה לא), ערכתני נר למשיחי. משיחי ראשי תיבות מילה שבת יום טוב חנוכה צריכין להדליק נרות, ואז גם כן מאיר יו"ד זעירא שהיא מלכות וזו היו"ד אחרונה של משיחי: (ליקוטי רמ"ע מפאנו כ"י)

ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה

רבינו יצחק אלפסי (הרי"ף) זצ"ל	יום שני י" אייר
הגאון ר' מאיר מלובלין (המהר"ם מלובלין) זצ"ל	
הגאון הקדוש ר' יוסף תאומים (הפרי מגדים) זצ"ל	
הרה"ק ר' משה מזוועהיל זי"ע	
הרה"ק ר' שמואל מקאמינקא זי"ע	
הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע	
הרה"ק ר' הלל מקאלאמיא זי"ע	
הרה"ק ר' נפתלי צבי מראפשיץ זי"ע	יום שלישי י"א אייר
הרה"ק ר' יצחק מראדויל זי"ע	
הרה"ק ר' יהודה צבי מסטראטין זי"ע	
הרה"ק ר' שמואל מקאריב זי"ע	יום שישי י"ד אייר
הגאון ר' אליהו חיים מייזל (אבד"ק לודז') זצ"ל	

עובדות וסיפורי צדיקים מבעלי ההילולא

סעודת הברית עם יין: מה שנהגו מקרוב לעשות סעודה ממאכלי חלב, סומכין על הרי"ף והרא"ש שפוסקים שאחר החורבן אין שמחה בבשר כלל רק ביין לבד ע"ש, לכן צריכים על כל פנים לשתות יין בסעודת ברית מילה, ולא כמו שנוהגים ששותים קאפפּע, כי אז בטלה השמחה לגמרי והלא צריכים לעשות בשמחה: (זוכר הברית)

הדם נעצר: הגה"ק מאווריטש זי"ע היה בברית וסעודת המצוה לבן ר' פישל בערנשטיין, ולאחר זמן מה הלכו להזכיר לפני הגה"ק את הדרך הנימול שהתחיל לנזול ממנו הרבה דם, וכשנכנסו לביתו של הבת עין לא מצאו את הגה"ק בבית רק ראו האיך שמונח רי"ף פתוח על הסטענדער, ולאחר כמה דקות חזר הבת עין מבחוץ והזכירו לפניו את הדרך הנימול, אמר הבת עין, כי היה אצלי עכשיו (הרי"ף) עם הבעל המאור ועשיתי שלום ביניהם והלכתי אחר כך ללוותם, ובזכות זה שעשיתי שלום ביניהם יהיה להך הנימול רפואה שלימה ואכן הוה ליה רפואה: (אוצר ישראל)

ללכת לשלום זכר: מנהגו של ר' שמואל מקאמינקע היה לילך על בן זכר (שלום זכר) בשבת קודש של כל בני הקהילה איך שהיה מרחק רב, פעם אחד היה אצל איש אחד המוני בן זכר, כשהיה אחר חצות לילה הלך עם העולם וידפוק שם עד שפתחו לו ואמר האיש, חסידים פרעסערעס בשביל הארבעס ילכו מרחק רב כזה: (כתבי ר' יאשיא שו"ב)

הליכה לברית אפילו כשלא מקבל כיבוד: מאנשי שלומו של הרב שמואל מקאמינקע היה איש נכבד אצלו ומהחשובים והיה מוהל ומנכבדי העיר, פעם אחת שאל לו אם הולך על ברית מילה בלא כיבוד חלק ממוהל, ואמר לו אני אין לי זכיה לזה שאלך בלי כיבוד כי אם לא אקבל הכיבוד סנדק וכדומה יחשוב הבעל ברית תיכף שאני רואה עליו חטאים וכדומה, מה שאין כן אתה הלא מבואר בספרים שזהו זכיה גדולה להיות על ברית מילה, ואם הוא הכיבוד מוהל וכדומה יכול להיות פניות וגדלות מה שאין כן בלא כיבוד: (כתבי הרי"ר יאשיא שו"ב)

ניצול זמן המתנה לברית: וכדי להראות גודל השיבות הזמן כדאי לציין מה ששמעתי שהגאון רבי הלל מקאלמיי זצ"ל היה בקי בכל נ"ך אבל לא היה לו שיעור קבוע לזה, אלא כאשר הלך לאיזה מקום כגון חתונה ברית מילה וכדומה לקח אתו נ"ך, ובכל רגע פנוי למד בתוכו עד שהיה בקי גדול בכל הנ"ך ומזה יש ללמוד מוסר שעל אף שבישיבות לא נהוג ללמוד נ"ך אך על ידי שמירת הזמן מגיעים גם לזה: (תפארת בנים)

מגיע לו סנדקאות כיון שברכו בבן: הגה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ זי"ע נסע פעם עם חבריו ללובלין להסתופף בצל קדשו של החוזה מלובלין זי"ע ובאמצע הדרך אזל המעות מכיסם ולא יכלו להמשיך הנסיעה ללובלין עד שנפל ברעיונם שיעשו את רבי נפתלי צבי מראפשיץ זי"ע לרבי וחבריו יהיו המשמשים ויפרסמו שהגיע איזה רבי ויבואו אנשים ויתנו קוויטלאך עם מעות אז יהיה להם כבר הוצאות להמשיך הנסיעה, אומר ועושה מיד עשו כנ"ל והגיעו לאיזה אכסניא ופירסמו שהגיע איזה רבי והבעל אכסניא היה לא עלינו חשוך בנים ונתן קוויטל עם פדיון והרב מראפשיץ הבטיח לו בן זכר, וכשהיה להם מספיק מעות נסעו הלאה ללובלין ובשנה הבאה כשנסע הרב מראפשיץ ללובלין כבר לא נסע דרך עיר ההוא כי חשב מי יודע אם נתקיים ברכתו ונושע איש ההוא בזרע של קיימא וכשהגיע הרב מראפשיץ ללובלין ראה שיש שם איזה ברית ואיש הנ"ל עשה ברית לבנו הנולד לו למזל טוב אז אמר החוזה להרב מראפשיץ אתה תהיה הסנדק כי האיש נושע על ידי ברכתך, וגופא דעובדא הכי הוה האיש הזה היה כבר אצל הרבה צדיקים ונתנו לו ברכתם להוושע בזרע של קיימא אך עמד חומה בצורה ולא נתנה לעבור תפלתם עבור זה האיש וכשהבטחת לו בן זכר קיבל את הברכה באמונה פשוטה מאד ושאלו בשמים מי נתן לו ההבטחה להוושע בבן זכר אזי אמרו כי רבי נפתלי צבי נתן לו הברכה ונעשה בשמים צחוק ואמרו נפתלי איז אויך א רבי ובכח אמונתו הפשוטה נשברה החומה ונתקבלה הברכה שהבטחת לו ונושע בבן זכר למזל טוב: (אוצר ישראל)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה

היו שותפים במצוות המילה

ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים

שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,

עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח

ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות